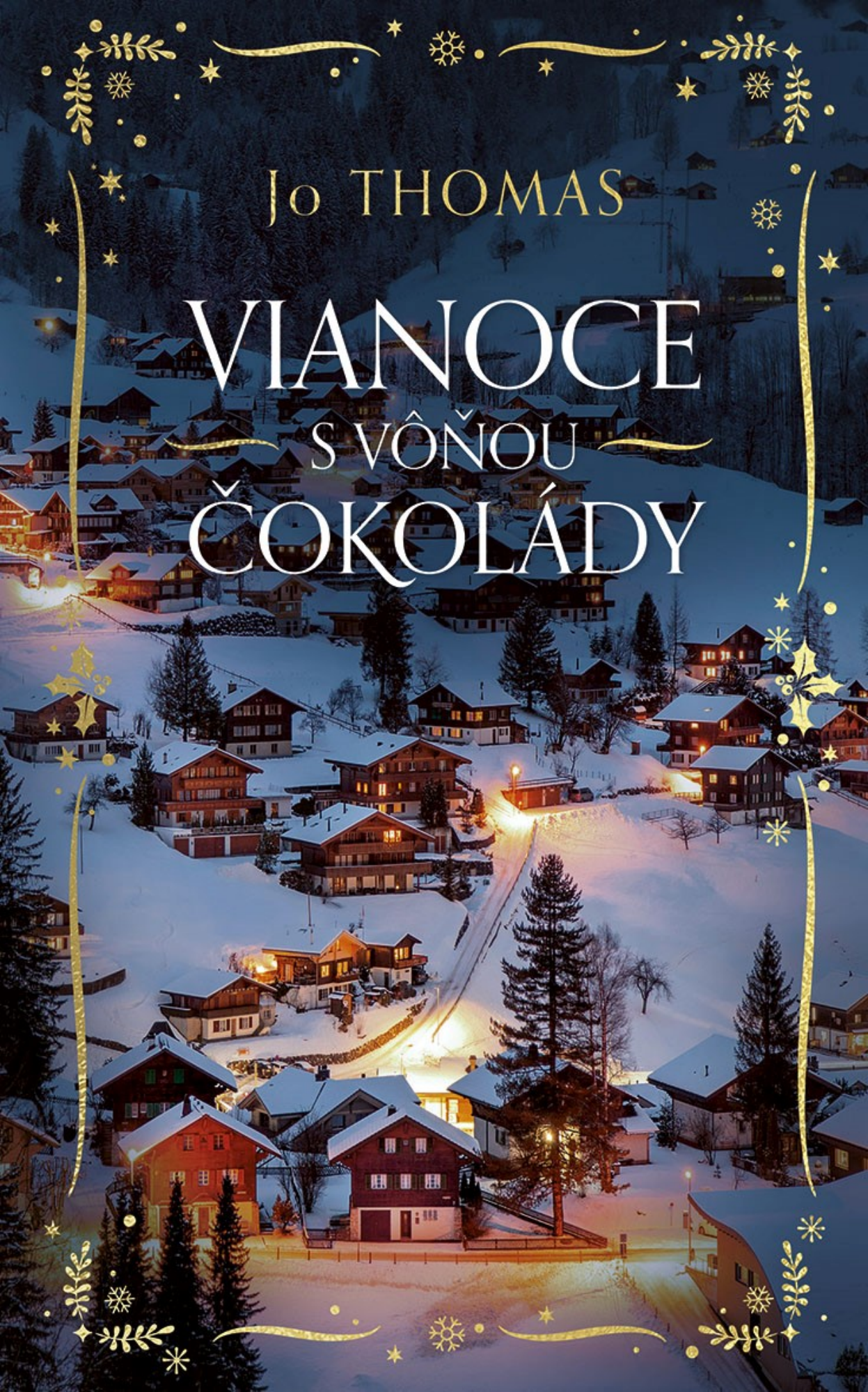

Jo THOMAS
VIANOCE
S VÔŇOU
ČOKOLÁDY

Jo THOMAS

VIANOCE S VÔŇOU ČOKOLÁDY

JO THOMAS
A Recipe for Christmas
Copyright © 2024 by Jo Thomas
All rights reserved
Translation © 2026 by Nina Mikušová
Cover design © 2026 by Barbara Baloghová
Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.
Epigraph on page 4 is from Chocolate by Donna Hay
(Fourth Estate 2008)
First published in Great Britain in 2024 by Penguin Books,
an imprint of Transworld Publishers.

Tento príbeh je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť so skutočnými miestami, udalosťami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.

Z anglického originálu A Recipe for Christmas
(TRANSWORLD PUBLISHERS,
Penguin Random House, London 2024)
preložila Nina Mikušová.
Editorka Anna Pokorná
Zodpovedná redaktorka Hana Brunovská
Návrh obálky Barbara Baloghová
Technická redaktorka Renáta Hrabušická
Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s. - Slovenský spisovateľ,
Bratislava v roku 2026 ako svoju 2 853. publikáciu
v elektronickej podobe.
Prvé vydanie
Sadzba a zalomenie do strán ITEM, spol. s r. o., Bratislava

ISBN 978-80-575-1033-8

Pre Juliet.
Ďakujem ti, že si taká úžasná priateľka.

Podeliť sa o čokoládu je prejav lásky.
Veľkorysosť tohto gesta vyčarí úsmevy na tvárach,
povzbudí ducha a vráti dobrú náladu.

Donna Hay

1
Osem týždňov pred Vianocami

Koľko čokoládových praliniek Lindor sa vám zmestí do úst naraz? Nie je to také ľahké, ako by ste si mysleli. Mám po jednej na každej strane, až sa mi vydúvajú líca, a ďalšiu na jazyku. Pozerám do stropu, čakám, kým sa mi v ústach rozplynú a ucítim ich hodvábnu jemnosť. Zatiaľ čo sa rozpúšťa jedna z praliniek, aby urobila miesto pre štvrtú, diaľkovým ovládačom preklikávam televízne kanály až k seriálu *Miesto na slnku*. Rituál vychutnávania čokolády som si už vynikajúco natrénovala.

Potom začnem uvažovať o miešaní príchutí. Čo ak by som si k tomu pridala kúsok horkej čokolády a morskú soľ? Mala by som v ústach dokonalú žúrku! Usmievam sa, akoby som objavila najväčšie tajomstvo na svete. Možno aj áno. Práve teraz som jediná osoba, ktorá to vie, a to je pre mňa mimoriadne vzrušujúce. Nielen pre mňa, ale aj pre niekoho iného. A nemôžem sa dočkať, kedy sa s tým budem môcť podeliť.

Vezmem do ruky príručku pre odchádzajúceho zamestnanca. Ako personálna manažérka som ju zostavila pre prepustených zamestnancov. Listujem stránkami,

zbežne preletím pohľadom po slovách, ktoré som napísala. Čítala by som si nahlas, keby som nemala plné ústa čokolády.

„Zostaňte pozitívni. Berte to skôr ako nový začiatok než koniec… Buďte stále aktívni… Zostaňte v kontakte s priateľmi… Nájdite si nového koníčka… Doprajte si čas zistiť, čo chcete robiť ďalej."

Hodím si do úst piatu lindorku a snažím sa, aby mi čokoláda nevytekala spomedzi zubov. Odhodím červeno-biely staniolový obal na konferenčný stolík k tým ostatným a ďalej listujem v príručke. Keď som to písala, pokúšala som sa vžiť do kože prepusteného zamestnanca. A teraz…

Ozve sa veselá melódia zvončeka pri dverách. Prehltnem čokoládu, schmatnem obaly a spolu s príručkou ich odhodím na pracovnú dosku kuchynskej linky.

„Ahojte!" s úsmevom otvorím dvere. Dnu sa vovalia dve moje najlepšie priateľky so škatuľami pizze, ďalšou čokoládou a fľašami prosecca. Majú aj grepový džús pre Marianne s jej vypuklým bruškom, ktoré je od minulého týždňa zasa o niečo väčšie. Neviem odolať, a keď sa objímeme, pohladím jej ho.

Pokiaľ mi pamäť siaha, takto sa stretávame každý štvrtok večer, striedavo u každej z nás doma – najmä teraz, keď už nebývame spolu. Tie časy sú už dávno preč. Život šiel ďalej po tom, čo sme všetky pracovali v miestnom obchodnom dome, ja v kaviarni, Raquel v oddelení kozmetiky a parfumérie a Marianne v dámskych odevoch. No, im sa život zmenil v každom ohľade. Ja som prešla z kaviarne do bytových doplnkov a potom na najvyššie poschodie na personálne oddelenie či – ako sa to dnes nazýva – oddelenie ľudských

zdrojov. Raquel a Marianne si kúpili domy a majú partnerov, Marianne čaká dieťa, zatiaľ čo Raquel podniká v oblasti umeleckého líčenia a plánuje si druhú svadbu. Mne pomáha platiť nájomné spolubývajúca, ktorá býva v ďalšej izbe bytu. No teraz, v momentálnom šialenstve, odchádzam zo zamestnania, kde som pracovala celý život! V žalúdku sa mi mieša vzrušenie so strachom.

„Tak ako bolo v práci?" Marianne sa usadí na jednu z kuchynských stoličiek a zasunie si za chrbát vankúšik. Nikdy som nevedela, čo presne znamená „kypieť zdravím", až kým som nevidela Marianne, ako sa zmenila z dievčaťa vymetajúceho večierky na budúcu mamičku. Vypnem televízor na kuchynskej doske, odsuniem motivačnú brožúrku nabok, vyberiem z rúry zohriate taniere a postavím na stôl misu so šalátom.

„Tak ako bolo na včerajšej firemnej párty?" sonduje Raquel, otvorí si vrecúško s čokoládovými bonbónmi Malteser, jeden z nich vyberie, vyhodí ho do vzduchu a chytí do úst, ako má vo zvyku.

Pokvapkám šalát dresingom z červeného vínneho octu, medu, olivového oleja, cesnaku a hojnej dávky čierneho korenia, potom šalátové listy poriadne premiešam, aby boli všetky obalené ingredienciami a leskli sa. Chýba mi varenie. Nevarila som už celú večnosť. V podstate odvtedy, čo sme ešte bývali spolu.

Počas puberty som doma občas varievala, ale len veľmi jednoduché jedlá a zväčša z nevyhnutnosti. Nemala som matku, ktorá by odušu vypekala. Len čo som začala chodiť do práce a bola som schopná postarať sa o seba sama, mama sa so svojím vtedajším partnerom odsťahovala do Španielska. Varenie mi dodávalo pocit,

že žijem tu a teraz. Keď som sa cítila mizerne, pomáhalo mi aj pomiešať fazuľu na panvici.

V kaviarni obchodného domu som rada pripravovala raňajky pre skorých zákazníkov, poobedňajším návštevníkom som ponúkala koláče. Keď som sa presťahovala do kancelárie a moje priateľky sa vydali svojou vlastnou cestou, s varením som prestala. Momentálne sa vareniu najviac približujem prípravou šalátu k našim štvrtkovým večerným pizziam. Teraz, keď sa všetko má zmeniť, rada by som sa tomu venovala viac – cítim v sebe nadšenie, akoby mal vybuchnúť ohňostroj.

„Nedialo sa nič zvláštne," odpoviem. „Keď Geoff z kúpeľňových doplnkov všetkých donútil tancovať macarenu, nenápadne som sa vyparila!"

Raquel pokrúti hlavou. „Nechce sa mi veriť, že ho to stále baví. Ale prekvapuje ma, že obchodný dom vôbec ešte funguje. Ľudia už veľmi nechodia za nákupmi von. Nakupujú online. Ja som si za skvelú cenu zaobstarala svadobné šaty. Poslala som firme svoje miery a šaty som onedlho mala doma."

Dám jej za pravdu. „Ľudia si prídu veci obzrieť, ale potom nakupujú cez internet. Výnimkou sú zľavy počas čiernych piatkov. Dosť mi chýba kontakt s kupujúcimi zoči-voči. Páčilo sa mi, keď som v potravinách, kde mali málo zamestnancov, pomáhala zákazníkom nájsť, čo chceli."

Pokrútim hlavou. „To boli šťastné časy." Slová sa mi zadrhnú v hrdle. „Boli. Ani sa mi nechce tomu veriť!"

„Poďme jesť!" zavelí Marianne, a tým ma zachráni pred smútkom, no vôbec netuší, ako sa cítim – som natešená, dychtivá, ale zároveň aj vydesená… Musím len zoradiť slová jedno za druhým a vysloviť ich.

Otvoríme škatule s pizzami.

„Ananás!“ ohrnie nos Marianne, znechutene pozerá na moju najobľúbenejšiu oblohu.

„Ty, Clara, keby sa to dalo, určite by si si našla spôsob, ako upiecť mäso nasladko.“ Raquel otvorí fľašu prosecca a naleje ho do pohárov, ktoré som postavila na stôl spolu s grepovým džúsom pre Marianne, pohodlne usadenú na stoličke.

„Jasné! Do výpeku kúsok horkej čokolády a červené víno!“ Obidve sa zasmejeme. „Ale veď aj ty miluješ čokoládu ako ja.“

Raquel sa usmeje. „Áno, ale snažím sa ju obmedzovať. Musím sa zmestiť do svadobných šiat.“

„Podľa mňa je dobrá pre dieťa,“ pridá sa Marianne. „Kúpila som pre nás aj dezertnú pizzu – s nutellou a gumenými cukríkmi!“

„Supeeer!“ zvolám.

Všetky tri vybuchneme v smiech.

„Milujem čokoládu! A pizzu! Môže byť lepšia kombinácia?“ Zahryznem do trojuholníka pizze.

Raquel chlipká prosecco a ja sa pokúšam nájsť slová na to, čo mi víri v hlave.

„Tak čo, aký bol uplynulý týždeň? Máte niečo nové?“ spýta sa Raquel a vopchá si do úst plnú vidličku šalátu.

„Bábo je čoraz väčšie!“ pohladká si Marianne brucho. „Ak to bude chlapec, moja svokra chce, aby sa volal Wilf.“

„Wilf?“ zborovo zhíkneme my dve s Raquel.

„No, mne zas budúca svokra predložila zoznam vzdialených príbuzných a priateľov, ktorých by rada pozvala na našu svadbu,“ dodá Raquel. „Jedna zo sesterníc chcela vedieť, aké bude menu, pretože jej manžel

nemá rád prekombinované jedlá. A potom sa spýtala, či by preňho nemohla priniesť hotové jedlo zo supermarketu."

„Čože?" Marianne takmer spadla zo stoličky.

„Vlastne ja jednu novinku mám," počujem sa, ako to vravím, no stále neviem, ako im to mám oznámiť.

„Vážne?"

Zmĺknu a zízajú na mňa. Ja nikdy nemávam novinky. Každý týždeň robím to isté. Idem do práce, vo štvrtok si s nimi dám pizzu a prosecco, v piatok chodím na pilates.

„Nehovor mi, že personál v kuchyni sa pohádal pre piatkové koláčiky! Niekto stále necháva odtlačky palcov na dezertoch ku káve, aby ich nikto iný nemohol jesť, a vrchnosť to bude riešiť, nie?" uškrnie sa Raquel.

Skoro sa zadusím kúskom ananásu.

„Alebo nejaké podrobnosti o tvojom novom frajerovi? Ako vám to klape?"

Poriadne sa napijem prosecca, vstanem, vezmem z pultu príručku pre prepustených a prinesiem ju k stolu.

Marianne ju zdvihne a listuje v nej. „Mieniš ju vylepšiť?"

Trochu hystericky sa zasmejem.

„Nie. Táto je moja." Chlipnem si prosecca.

„Vyhodili ťa?" Marianne plesne rukou po stole.

„To je škandál! Po všetkých tých rokoch, čo si im venovala?" Raquel už otvára mobil. „Chceš, aby som ti zohnala advokáta? Poznám niekoho, kto by ti vedel pomôcť!"

„Nie, nie. Chcem si s tým poradiť sama. Beriem to ako nový štart, začiatok svojho nového života. Dala som sa dobrovoľne vyhodiť. Hľadali ľudí, ktorých by prepustili, a tak som sa rozhodla… odísť."

Civejú na mňa v užasnutom tichu.

Marianne sa ozve prvá. „No teda, to znie vzrušujúco!“ Odgrgne si. „Prepáčte. To je určite tým šokom.“

Raquel na mňa stále neveriacky pozerá. „Dala si sa prepustiť?“

Prikývnem. Všetka pozitívna energia zo mňa zrazu uniká.

„Ale máš nejaký plán, však?“ spýta sa Raquel znepokojene a vezme brožúrku do ruky. „Snažte sa nad tým veľmi nepremýšľať,“ číta nahlas. „Zostaňte aktívni.“ Zdvihne ku mne pohľad. „Našla si si iný džob? Ty tajnostkárka! Nevravela si, že máš niečo za lubom.“ Číta z brožúrky ďalej: „Vráťte sa do práce tak skoro, ako budete môcť. Zostaňte pozitívni!“

Zarazím sa. Napísala som to, no nikdy som neočakávala, že to bude platiť aj na mňa. Ale som pozitívna. Veľmi pozitívna. Opäť sa napijem prosecca. „Nový džob nie. Zatiaľ nie. Chcem robiť niečo iné. Ešte neviem čo, ale je čas na zmenu.“

Raquel a Marianne si vymenia pohľady a ja viem, čo si myslia. Že nemám rada zmeny. Ale už mám. Je najvyšší čas. Zhlboka sa nadýchnem.

„Minulý týždeň som v práci rozbila svoj hrnček s obrázkom pána Smejka. Po celé tie roky, čo som ho mala, mi pomáhal nad všeličím premýšľať. Nad životom. Nad Geoffom tancujúcim macarenu na rozlúčkach so všetkými prepustenými – a tie sa konajú čoraz častejšie. Máte pravdu, firma tu už dlho nebude, a tak som nechcela čakať, kým ju zatvoria. Bolo to ako znamenie.“

„Rozbila si si hrnček s pánom Smejkom a bolo to znamenie,“ zopakuje Raquel. Viem, že to znie trochu šialene. „Ale veď ty túto prácu zbožňuješ!“

„To si nemyslím. Páčilo sa mi, že viem, ako na to a kde čo je. A všetkých som poznala. Ale ruku na srdce, stačí to? Vy dve ste sa v živote posunuli ďalej, zatiaľ čo ja som sa zasekla pri svojom hrnčeku s pánom Smejkom a piatkových koláčikoch!“

„Takže chceš zmenu?“ Marianne naťahuje slová.

Očividne uvažujú, čo sa to deje a kam sa podela skutočná Clara Mackenzieová.

„Na budúci rok budem mať štyridsať!“ vyhlásim. „Vy dve žijete s partnermi. Kúpili ste si domy a Marianne si zakladá rodinu. Ja som doteraz len sedela v kancelárii a život mi unikal pomedzi prsty.“

„Tu sa píše, že ti zaplatia polovicu sumy za preškoľovací kurz podľa vlastného výberu.“

„Uhm.“ Vezmem si trojuholník pizze s čokoládou a gumenými cukríkmi. Odhryznem si a blažene prevrátim oči. „Je fantastická! Mohla by som ju jesť každý deň.“

„Za akýkoľvek kurz, aký len chceš?“ spýta sa Raquel.

Opäť prikývnem. „To je predsa jasné,“ odpoviem a znovu si odhryznem zo sladkej pizze.

„Nemohla by si písať blog o jedle?“ nadhodí Marianne, zatiaľ čo Raquel číta zoznam nápadov, ktoré som zahrnula do príručky.

„Alebo začať záhradníčiť. Písať knihu. Organizovať svadby. Aranžovať kytice.“

„Ja by som fúkala sklo!“ vyhlási Marianne.

„Surfovať s dôchodcami.“

„Héj! Budem mať štyridsať, nie šesťdesiat!“

Zasmejeme sa.

„Stolárčina?“

„Nie!“

„Golf?“

„Absolútne nie!“

„Krúžok ručných prác?“

„Krúžok čoho?“

Raquel odloží príručku nabok. „A za toto zaplatia?“ spýta sa.

„Áno, zaplatia za kurz. No ak ho nedokončíš, musíš im to vyplatiť.“

„Dostala si predsa odstupné. Bola si tam celú večnosť! Môžeš sa konečne venovať niečomu, po čom si odjakživa túžila. Čo by sa ti páčilo?“

Položím kúsok pizze a snažím sa utrieť si lepkavé prsty. „Vlastne… nie je to moja jediná novinka,“ preglgnem.

Obe sa na mňa pozrú.

Ešte vždy ulepenými prstami chytím stopku pohára a chlipnem si prosecca. „Ide o chlapíka, s ktorým sa stretávam.“

Marianne spľasne rukami.

„Ó nie, nevrav mi, že sa z neho vykľul ďalší zakliaty žabiak!“ zamračí sa Raquel.

„Ani zďaleka.“

„Ako sa to volá? Dominick, David?“

„Daniel.“

„Vedela som, že to bolo na D. Povedz nám viac. Aký ste mali víkend?“

„Znie to veľmi romanticky – stretávať sa na polceste medzi vašimi bydliskami, aby ste si užili víkend milovania,“ poznamená Raquel.

Pri spomienke na minulý víkend sa začervenám.

„Nebolo to prvé rande, ktoré si mala s Danielom cez víkend,“ overuje si situáciu Marianne. „Už spolu oficiálne chodíte?“

„Áno, chodíme. Oficiálne."

Zdvihnú poháre. „To je bomba!"

„Podľa toho, čo si mi o ňom povedala, som dúfala, že by mohol byť ten pravý. Je vtipný, má dobrú prácu a žiadne záväzky," vymenúva Raquel.

„A je skvelý v posteli," dodá Marianne a ja sa znovu začervenám. Kiežby som im posledné dva štvrtky toho toľko neprezradila.

„Pripime si na všetkých tých žabiakov, ktorých si musela pobozkať, než si našla toho pravého žabieho princa!"

Snažím sa ignorovať túto narážku na moju históriu internetového zoznamovania. „Ide o to," odkašlem si, „že mu ponúkli nový džob."

„Super. Kde?" Marianne zvedavo vypliešťa oči.

Položím pohár na stôl. Vtom mi začne vibrovať telefón. Pozriem sa, kto mi volá. „Ach, panebože! To je skupina na WhatsAppe pre nedávno prepustených zamestnancov, ktorú som založila. Chcú, aby som zajtra ráno prišla na kávu s koláčikom a porozprávala im, ako sa cítim."

„Ale čo ten Daniel?" vypytuje sa Raquel netrpezlivo. „Aký je to džob? Niekde nablízku? Mieniš to brať vážne?"

„Nie je to nablízku."

„Tak teda kde?" zamračí sa Raquel.

Zhlboka sa nadýchnem. „Vo Švajčiarsku."

„*Vo Švajčiarsku?*" Zmĺknu, nadšenie z nich oprcháva.

„To mi je ľúto. Myslela som si, že vám to konečne vyjde. Bože, online randenie je príšerné!" vyhlási Raquel. „Nechce sa mi veriť, že s Jakom som mala také šťastie. Už od prvého stretnutia som vedela, že on je ten pravý. Je to lotéria!"

„To teda je.“ Odtisnem od seba pizzu a vezmem si malteserku – jednu z tých, ktoré si Marianne hádže do úst.

„A preto som sa rozhodla, že sa na to už vykašlem.“

„Vôbec sa ti nečudujem, zlatko.“ Raquel mi dlaňou prikryje ruku.

„S online randením som skončila,“ vyhlásim rezolútne. Vyhodím bonbón do vzduchu, otvorím ústa – a netrafím. Schmatnem ho zo stola a strčím do úst.

„Ja by som to nezvládla,“ povie Marianne. „Keby som nestretla Leviho na šou Michaela McIntyra, neviem, či by som sa s niekým dala dokopy.“

Zadívam sa na svoje dve najlepšie priateľky, Marianne s dieťaťom na ceste a čoskoro druhýkrát vydatú Raquel. A som tu aj ja: posledných dvadsaťtri rokov v tej istej práci a v prenajatom byte so spolubývajúcou, s ktorou sa sotva vidíme. Vrcholom môjho týždňa je večer s pizzou a čokoládou v spoločnosti Marianne a Raquel, ktoré zažijú za týždeň viac než ja za rok. Teraz nadišiel čas, aby som urobila niečo pre seba, niečo dobrodružné, ešte než v januári dovŕšim štyridsiatku!

„Čo budeš robiť?“ spýta sa Marianne. „Určite sa tam nájde fúra pracovných miest pre personálnu manažérku s tvojimi skúsenosťami.“

Pokrútim hlavou. „Nechcem vymeniť jednu prácu za druhú takú istú. O to mi nejde. Chcem zažiť dobrodružstvo. Už nechcem tráviť ďalšie dni vo firemnej kuchynke a piť z hrnčeka s pánom Smejkom.“

„Škoda, že Daniel odchádza z Londýna. Možno si sa mala presťahovať bližšie k nemu a zistiť, či je naozaj ten pravý.“

Zhlboka sa nadýchnem. „A preto som súhlasila, že pôjdem s ním."

„Počula si, čo práve povedala?" zjačí Raquel na Marianne.

Uškrniem sa. Naberiem si plnú hrsť bonbónov a snažím sa napchať si ich do úst – keďže sa usmievam od ucha k uchu, vôbec to nie je ľahké.

Raquel zdvihne prst s elegantne vyleštěným nechtom.

„Práve si povedala, že pôjdeš s ním? Do Švajčiarska?"

Energicky prikývnem, pritom žujem a prehĺtam. „Sťahujem sa do Švajčiarska! S Danielom!"

„Nemôžem tomu uveriť!"

„Dala si sa vyhodiť z práce a sťahuješ sa do inej krajiny s mužom, s ktorým si sa zoznámila len nedávno?"

„Kedy odchádzaš?"

Navzájom sa prekrikujú.

„Budúci týždeň!"

„*Budúci týždeň?*"

Na chvíľu stíchnu.

„Ale veď ste spolu len krátko," zašomre Marianne napokon. „Určite tomu dáš trochu času a skôr než definitívne odídeš, podnikneš zopár výletov, aby si zistila, či sa ti tam bude páčiť."

„Nie, pôjdem tam spolu s ním. Sem sa nasťahuje nový nájomník."

Raquel jej skočí do reči. „Koľkokrát si sa osobne stretla s Danielom?"

„Nuž hej, je to trochu narýchlo, ale myslíme si, že by sme mali do toho ísť. Totiž… teoreticky sme stvorení jeden pre druhého. Vravím teoreticky, ale v podstate za to vďačíme aplikácii. A vynikajúco si rozumieme – stále si voláme a píšeme."

„A my vieme, že si rozumiete aj v spálni!“ veľavýznamne zdvihne obočie Marianne.

Začervenám sa.

„Pozri, viem, že to znie vzrušujúco, ale nie som si istá, či si si to dobre premyslela,“ znepokojuje sa Raquel.

„Odkedy mi to navrhol, na nič iné nemyslím. Čo ak je on ten pravý? Čo ak je to moja šanca na šťastie?“

Dívam sa na ne, ako si vymieňajú pohľady. Chcem, aby sa tešili so mnou a nemysleli si o mne, že som sa zbláznila.

„Fakt si myslím, že by to mohlo vyjsť,“ vyhlásim, akoby som im chcela vsugerovať vlastné presvedčenie. A uvedomím si, že presne to aj robím. „Je to moja šanca nájsť toho pravého. Všetci ostatní sa v živote niekam posúvajú a teraz je rad na mne. Len musím spraviť ten riskantný krok a veriť, že to vyjde.“

Raquel váhavo prikývne a potľapká ma po ruke. „Nechcem, aby si spravila chybu. Viem, ako ľahko sa človek pomýli, keď zúfalo túži po tom, aby to fungovalo.“

„Alebo aby to bolo to pravé,“ prikývnem. „Síce sa nepoznáme dlho, ale zatiaľ všetko vyzerá sľubne.“

„A niekedy sa, skrátka, musíš chopiť šance,“ povie Marianne a ja vidím, že sa s týmto nápadom začína zmierovať.

Raquel sa však stále tvári pochybovačne. „Tvoje doterajšie vzťahy neboli práve najlepšie. Muži ti na nete o sebe klamali, falšovali svoju identitu, namotali ťa a potom sa bez vysvetlenia odmlčali…“

„Ale teraz…“

„… veď si sa s Danielom zoznámila len nedávno!“

„Mohli by sme sa stretávať každý druhý víkend aj naďalej. Máme sa radi. On ma neoklamal. Ani sa neodmlčal. Viem, ako vyzerá. Páčime sa jeden druhému. No nezistíme, či budeme spolu šťastní až do smrti, kým to neskúsime," pokračujem a cítim sa už istejšie. „Nie som hlúpa. Daniel dostane popri práci aj byt a chceme to vážne vyskúšať. Povedzme… do Vianoc." Pozriem sa z jednej na druhú. „Vy dve ste už lásku našli. Chcem to aj ja. Chcem, aby ste sa tešili spolu so mnou. Je to tak. Vrhám sa do dobrodružstva. Samozrejme, na vzťahu budeme musieť popracovať, ale sme pripravení zvládnuť to. Rozhodla som sa podstúpiť toto riziko a veriť, že to vyjde – tak ako to býva vo filmoch. A som vo vytržení! Chcem len, aby ste to cítili rovnako."

„Toto nie si ty, Clara," hlesne Raquel.

„Áno, kde je tá skutočná Clara?" Marianne nakúka pod stôl, snaží sa odľahčiť atmosféru.

„Presne! Preto je to také úžasné. Už nechcem byť tá stará Clara."

„My len nechceme, aby ti zasa niekto ublížil."

Vzdychnem si, som vďačná, že sa o mňa tak starajú. „Ja viem. Ale to s Benom bolo už dávno. Myslela som si, že po odchode mojej mamy pri ňom nájdem istotu. Ale bol pre mňa len ďalšou prekážkou na ceste. Teraz som už staršia, múdrejšia, pripravená na všetko. Idem do toho s očami otvorenými dokorán. Jednoducho chceme využiť príležitosť byť šťastní. Konečne budem mať Vianoce podľa seba. V našom byte. So stromčekom, s ozdobami, s darčekmi. Ozajstné Vianoce vo Švajčiarsku. Čo môže byť romantickejšie? Vynahradí mi to všetky tie Vianoce, ktoré som tu trávila sama."

Obe prikývnu a váhavo sa usmejú.

„Ak si ty šťastná, sme šťastné aj my."

„Vďaka." Nakloním sa k nim, aby som ich objala.

„Tak hor sa do Švajčiarska!" zvolá Raquel.

„Čo tam budeš robiť?" spýta sa Marianne.

Pousmejem sa. „Chodiť na kurz. V príručke pre prepustených sa nepíše, v ktorej krajine ten kurz musí byť. Len čo sa tam usadíme, budem sa venovať niečomu, čo ma posunie ďalej, kým neprídem na to, čo chcem robiť."

„Aký typ kurzu?" zasmeje sa Raquel.

„Ehm, napríklad také varenie."

„Výborne! Toto je tvoja príležitosť naučiť sa niečo nové, a ak to má byť varenie, tak super!"

„Ibaže nie také obyčajné varenie."

„Nie?" začuduje sa Raquel.

Mám pocit, že explodujem od nadšenia.

„Čokoláda! Ideme do Švajčiarska, do krajiny čokolády. Len si to predstavte, dni plné čokolády…"

„Čokoláda je skvelá!"

„Niektorí tvrdia, že je lepšia než sex," dodá Raquel.

„A spoľahlivejšia," povie Marianne.

„Kto nemá rád čokoládu?" Raquel roztrhne obal na mliečnej čokoláde.

„Útulné horské chaty a horúca čokoláda na šesť týždňov," uškrniem sa. „Určite lepšie, ako sedieť tu a čakať, kým ma dobehne štyridsiatka!"

Marianne opäť plesne po stole. „Choď do Švajčiarska! A pošli nám čokoládu!" zavelí.

„Sneh, hory, toľko čokolády, koľko len dokážeš zjesť, a úžasný muž s novým skvelým džobom. Čo môže byť lepšie? Myslela som si, že je to šialenstvo. Ale

ty máš pravdu! Využi túto príležitosť," povzbudí ma Raquel.

„Konečne si stretla muža, s ktorým chceš byť, a si odhodlaná riskovať!" Oči Marianne sa plnia slzami. „Tomu sa fakt nedá odolať."

No vzápätí Raquel vážne zahlási: „Len nám sľúb, že ak to nebude fungovať, vrátiš sa domov. Na ničom inom nezáleží. Nikto ťa nebude súdiť."

„Jednoducho cítim, že práve teraz netúžim po ničom inom," preskakuje mi hlas. Snažím sa využiť príležitosť, aby som si udržala lásku, a dúfam, že láska mi to oplatí. Už je to dávno, čo som mala pocit, že ma niekto miluje. Zdá sa, že odísť z práce bolo to najlepšie, čo sa mi mohlo stať. Je to osud.

Už sa neviem dočkať začiatku svojho nového života! Môjho života s Danielom vo Švajčiarsku, mojej novej kapitoly.

2
Sedem týždňov pred Vianocami

„Ahoj, tak už si doma!“ Vyskočím z pohovky a prehltnem zvyšok lindoriek, čo mi zostal v ústach. Zatiaľ čo som čakala na Daniela, kým príde z práce domov, zisťovala som, či by som ich zvládla šesť naraz. Istý čas som zabila tým, že som premiestňovala nábytok v byte. Bola som aj vonku, prešla som sa okolo jazera a nakúkala do výkladov drahých obchodov ako zvyčajne každý deň v tomto týždni, odkedy sme sem prišli. Poslala som fotky Raquel a Marianne, aby som sa s nimi podelila o svoj nový život.

Stala sa z toho pre mňa už rutina. Odchádzam z domu po Danielovi, skočím si na horúcu čokoládu – je vynikajúca, aj keď trochu pridrahá – a pritom, ako ju popíjam, kochám sa výhľadom na jazero. Už sa tu začínam orientovať. Rada sa prechádzam sama pod jasným, aj keď chladným slnkom, ale s blížiacim sa večerom potrebujem spoločnosť.

Kurz sa mi začne až na budúci týždeň a už sa ho neviem dočkať. Bude to zábava – vlastnými rukami zhotovovať sladké darčeky na Vianoce, spoznávať skutočnú chuť Švajčiarska. Relaxovať a ochutnávať čokolá-

du, učiť sa, ako sa vyrába, popíjať horúcu čokoládu a získavať nových priateľov. Ale zatiaľ si tu ešte len zvykám. Kiežby som na všetko nebola sama! Dokonca hneď prvý deň po prílete musel Daniel ísť do kancelárie – akurát sme si vyzdvihli kľúče od nášho bytu. Kamenná budova, v ktorej sa nachádza, pôsobí, akoby ju postavili vo francúzskom architektonickom štýle. Samotný byt je jednoducho, ale moderne zariadený, vysoké presklené dvere vedú na balkón a rušnú mestskú ulicu pod ním. Posledných pár dní som strávila celé hodiny pozorovaním okolitého sveta. V hustej premávke súperia o miesto pod slnkom električky, bicykle, motorky a mopedy, mikrobusy aj autá.

Všimnem si, že krížom cez cestu už začínajú inštalovať vianočné svetelné reťaze, svetielka blikajú aj vo výkladoch obchodov a v oknách bytoviek – keď všetko dokončia, bude to nádherné. Je tu rušno a každý má plné ruky práce… okrem mňa. Ja sa len pokúšam cítiť doma v novej krajine, v novom byte, s novým partnerom, no celé mi to pripadá trochu čudné. Moje Vianoce v srdci tohto mesta budú celkom iné ako doteraz.

Vrhnem sa k Danielovi, objímem ho a ucítim jemný závan piva, miešajúci sa s jeho drahou vodou po holení. Moje nadšenie trochu ochladne, ocenila by som, keby sa po práci ponáhľal domov ku mne. Asi sa cestou zastavil v nejakom bare, ale musím brať do úvahy, že aj on si na novom mieste ešte len zvyká a musí sa spoznávať s kolegami. Je to v poriadku, vravím si v duchu. Jednoducho som po ňom túžila, ale na tom nie je nič zlé. Pripomeniem si, že som tam, kde chcem byť, s mužom, s ktorým chcem byť. Nesmiem byť príliš náročná. Každý by sme mali mať svojich vlastných priateľov a záujmy. Určite by

mu nebolo príjemné, keby som sa spoliehala len naňho, na jeho spoločnosť. Keď som chodila s Benom, fungovali sme ako dvojica. Nepáčilo sa mu, keď som niečo robila bez neho – vtedy bolo medzi nami dusno. Ale my s Danielom sme už dospelí. Sme v tom spolu. Ja sa budem učiť v kurze a hľadať si priateľov, on by mal spoznávať svojich kolegov. Ale keď už príde domov, chcem s ním ísť von a objavovať krajinu spoločne!

„Celý deň som sa cvičila vo francúzštine s každým, koho som stretla," vyhŕknem. Dychtím mu dať najavo, že som sa niečím zaoberala a nečakala iba naňho, kým príde domov. „Rozprávala som sa s domovníkom Davidom, predavačkou v pekárstve a mladou servírkou, ktorá mi popoludní priniesla horúcu čokoládu."

„Ty a tá tvoja horúca čokoláda!" zasmeje sa. „Vieš, že to pre teba nie je dobré!" Jemne ma potľapká po bruchu.

Chvíľu si nie som istá, či to myslí len ako žart.

Objíme ma okolo pliec, odvedie do kuchyne a naleje si pohár červeného vína. Nalejem si aj ja.

„Vravela som si, že by sme dnes večer mohli ísť von. Objavila som skvelú reštauráciu. Ich dezerty vyzerajú úchvatne. Alebo by sme sa mohli prejsť okolo jazera, možno sa previezť na lodičke. Objavila som aj bar na streche, kde by sme si mohli dať pohárik. Je odtiaľ nádherný výhľad," drmolím nadšene a nasledujem ho do obývačky.

„A pokiaľ ide o tunajšie jazyky – vedel si, že Švajčiarsko má štyri oficiálne jazyky? Francúzštinu, nemčinu, taliančinu a rétorománčinu, starý jazyk, ktorým sa stále hovorí v horách." Pripadám si, akoby som recitovala údaje z online encyklopédie, ale túžim sa s ním podeliť o svoje zistenia. Všetkými týmito podrobnosťa-

mi som už zasypala aj Raquel a Marianne. Skrátka, s veľkým potešením objavujem všetko, čo mi môj nový domov ponúka.

Daniel sa zvalí na bielu pohovku vedľa francúzskych okien zakrytých bielymi záclonami. Povolí si kravatu a odkopne kožené topánky.

Nevyzerá to tu ako vo filme o Heidi, ako som očakávala, keď mi navrhol, aby som s ním odišla do Švajčiarska. Ale bývame v exkluzívnom apartmáne s priateľským domovníkom Davidom pri vchodových dverách, ktorý ma už pozná po mene, a s upratovacou službou, ktorá udržuje izby v čistote a každý týždeň nám vymieňa posteľnú bielizeň. Má to ďaleko od môjho malého bytu v typizovanom dome s obchodíkom na konci ulice, kde sa dalo nakúpiť aj neskoro večer.

Zmiznem do kuchyne a vrátim sa s tanierom sušienok, položím ho na konferenčný stolík pred Daniela. „Myslela som si, že sa mi zíde aká-taká prax, než začnem chodiť do kurzu." Sledujem ho, čo na to povie, ale nereaguje. Jednou rukou ťuká do mobilu, v druhej drží pohár. „Sú to koláčiky v tvare sobov," dodám rozpačito pre prípad, že by mu to nebolo jasné. Je to už dávno, čo som piekla, varila alebo niečo pripravovala v kuchyni. Nebolo to pre mňa také jednoduché ako znovu si sadnúť na bicykel. „A videla som zopár pekných hrnčekov, ktoré by sa nám v byte zišli. Mali by sme si tu zariadiť ozajstný domov."

Zarazím sa. „Viem, že len trepem dve na tri," ospravedlňujem sa. Problém je, že keď som s ním, všetko veľmi prežívam. Mal by to chápať. Chcem mu vyrozprávať všetko, čo som dnes videla, staré mesto vydláždené mačacími hlavami, kúpele pri jazere a polonahých

otužilcov, čo v ňom plávali. Chcem mu povedať o pekných doplnkoch, čo som videla v obchodoch, ktoré by nám možno pomohli zariadiť si tu domov.

Zdvihne ku mne oči. „Prepáč," očarujúco sa na mňa usmeje. „Som len uťahaný," natiahne ku mne ruku a ja mu ju chytím. „Zvykať si na život v inej krajine je veľmi únavné."

„Uhm." Pustím mu ruku. Náhlivo odbehnem do kuchyne a vrátim sa s tanierom makrónok, ktoré som kúpila počas prieskumu v miestnych cukrárňach v starom meste. Ochutnala som toľko vzoriek čokolády, že nie som veľmi hladná, ale aj tak by som bola rada, keby sme si niekam vyšli. „Vravela som si, že by sme mohli zájsť na fondue."

Odmietavo mávne rukou. „Odkedy sme tu, nerobíš nič iné, len ma kŕmiš. Musím si strážiť kilá. Najmä pri všetkých tých firemných večeriach, na ktorých sa budem musieť zúčastňovať."

Položím tanier vedľa sobích sušienok a dúfam, že neskôr ho sladkosti zlákajú. Rozviaže si kravatu, zloží si ju a prehodí cez makrónky na stole.

Pozrie sa na prázdny obal od lindoriek pred kreslom, kde som sedela. „Možno by si si mala nájsť prácu v cukrárni… Pri takomto tempe by pri tebe pán Lindor pekne zbohatol!"

Zasmeje sa, ale ja trochu zneistiem, mám pocit, akoby ma za to odsudzoval. Schmatnem prázdny obal a skrčím ho. Na tých pralinkách je čosi upokojujúce, ich chuť mi pripomína domov a Raquel s Marianne. Skôr než som sa nazdala, všetky boli vo mne. Teraz sa cítim príšerne.

„Len… domáca úloha na môj kurz," hlesnem. Kiežby som nič nepovedala. No čo je na tom, že som

zjedla všetky pralinky? Chutili mi. Prečo sa mi zdá, že sa za to musím ospravedlňovať?

Z ničoho nič mám pocit, akoby sa medzi nami roztvorila hlboká priepasť. Veď o tomto mužovi nič neviem. Som v cudzej krajine, kde nikoho nepoznám. Urobila som veľkú chybu.

„Héj!" Vstane z pohovky. „Len som žartoval! Prepáč, poď ku mne." Objíme ma a vtisne mi bozk navrch hlavy, utešuje ma. „Vážne, ver mi, bol to len fór! Ešte stále sa spoznávame, zisťujeme, čo nás baví a motivuje. Bude chvíľu trvať, kým si tu zvykneme, kým sa naučíme spolu žiť. Ani jeden z nás to predtým nezažil. No, vlastne ty áno, ale ja nie."

Opäť sa ma zmocní mierna obava, škrie ma pod kožou. Áno, žila som s partnerom a viem, že o vzťah sa treba starať. Chcem sa starať aj o tento. Musíme si nájsť svoju vlastnú cestu. Bude to v pohode, vravím si v duchu.

„Ten tvoj kurz sa začína na budúci týždeň. Bude ti zle pri pohľade na čokoládu! Len jej neprines domov príliš veľa," vtipkuje, ale mňa dosiaľ trápi jeho poznámka o pánu Lindorovi.

„Fajn, dám si sušienku." Daniel sa načiahne k tanieru, kravatu odhodí nabok. Má pravdu: milujem čokoládu a milujem to tu. Už sa neviem dočkať dňa, keď sa mi začne škola. Potom sa všetko zlepší, viem, že to tak bude. Usmejem sa naňho.

„Vynechajme večeru a poďme rovno do postele," navrhne a ja mu venujem ešte širší úsmev. Tam aspoň vieme, na čom sme. Nič nenamietam, keď ma chytí za ruku a vedie k nádhernej veľkej posteli, celý okolitý svet hodíme za hlavu.

3
Šesť týždňov pred Vianocami

Zdvihnem pohľad od Google mapy v mobile. Zaviedla ma zo železničnej stanice v tomto malom mestečku – niekoľko zastávok od mesta – hore na kopec, cez most nad riečkou tečúcou z hôr, potom kľukatou cestou s ostrou zákrutou až k budove predo mnou. Zastanem a dlaňami sa opriem o kolená, aby som chytila dych. Je chladno, naozaj veľká zima. V nose ma štípe mráz a dych sa mi pred tvárou zráža na bielu paru. Pristúpim k drevenému zábradliu vyhliadky a zahľadím sa ponad rieku na protiľahlé, akoby pocukrované vrchy. Ešte stále dychčím, kým sa dívam, ako vlak z neďalekej stanice mizne pomedzi borovice do diaľky.

Opriem sa o zábradlie. Cesta klesá nadol k malému mestečku za stanicou, dlažbové kocky sa lesknú od námrazy. Na druhej strane mestečka vidieť starú kamennú bránu, rozhľadňu a starobylý hrad. Hlavnú ulicu lemujú obchody s drevenými priečeliami, bary a reštaurácie. Na svahoch, ktoré stúpajú k vysokým končiarom, sa chúlia drevené chaty. Presne takto som si predstavovala Švajčiarsko, keď sa o ňom Daniel prvý raz zmienil. Vtedy sme sa stretli v malom vidieckom hotelíku, kde

sme si vychutnali skvelé jedlo, po ňom pohárik brandy pri kozube a napokon milovanie. Ešte sme ležali v posteli, keď mi oznámil, že mu ponúkli novú prácu vo Švajčiarsku. Zronilo ma to. Daniel vycítil moje sklamanie, no utešoval ma, že to pre nás nemusí nič znamenať. Prebrali sme všetky možnosti, naše nápady naberali na obrátkach. Objednali sme si ďalšie brandy a potom mi navrhol, aby som tam odišla s ním. Prečo to neskúsiť? Prečo jednoducho nevyužiť príležitosť? Oslávili sme to tým, že sme sa zvalili naspäť do postele, naše končatiny sa pod prikrývkami opäť preplietli. Ovládlo ma nadšenie, oveľa väčšmi som sa tešila na svoj život a budúcnosť než kedykoľvek predtým. Keď sa to tak vezme, prvý raz za tridsaťdeväť rokov som mala pocit, že ma čaká skvelá budúcnosť.

Dych sa mi spomalí a začnem zhlboka dýchať. Vdychujem a vydychujem.

Vo vzduchu cítim čosi zvláštne: akoby som nasávala tú najstudenšiu, najmrazivejšiu vodu, akú som doteraz pila. Skrátka, ten vzduch vonia a chutí… čisto. Každé nadýchnutie mi dodáva energiu. Chcem ho do seba vstrebávať. Obrátim sa k škole na konci dlhej príjazdovej cesty. Budova, pripomínajúca francúzsky zámok, sa týči za ligotavou bránou a stĺpikmi zo smotanovobieleho kameňa, ktoré vyzerajú, akoby boli posypané flitrami. Všetko sa jagá inovaťou, je to tu nádherné. Zdá sa, že všetko je také čisté, aby väčšmi vynikli farby: modrá obloha a biela námraza na zelených poliach a boroviciach. Náš byt v meste má podlahové kúrenie, a tak kým z neho nevyjdem, vôbec si neuvedomujem, aká je vonku zima.

Mesto je na počasie pripravené. Dlažbu na chodníkoch očistili od snehu a posypali pieskom, takisto aj

ulice. V Danielovej práci sa zrejme všetky debaty krútia okolo áut a vymieňania pneumatík za zimné. Tu hore sú síce chodníčky a cesty čisté, ale počasie sa môže rýchlo zmeniť.

Zadívam sa na obrovskú budovu pred sebou, na jej biele múry a okná so svetlosivými okenicami, ako aj kamennú fontánu v polovici príjazdovej cesty. Sídli tu jedna z najstarších miestnych čokoládovní Auclair: okrem školy sa tu stále venujú výrobe nových druhov čokolád.

Sídlo na mňa urobilo väčší dojem, než som očakávala. Prejdem veľkou bránou k impozantnej budove. Zatiaľ čo sa váhavo blížim k masívnym dreveným dverám, ktoré sú otvorené, predbiehajú ma turisti s ruksakmi na chrbte a trekingovými palicami v rukách. Niektorí z nich si odkladajú lyže do prístreška naboku budovy, a keď vojdú dnu na recepciu, zložia si čiapky a rukavice. Na rozdiel od vonkajšej fasády je recepčný pult moderný a elegantný.

Zrazu ma pochytí príšerná nervozita, tak ako v prvý deň vo firme Duncan a dcéry, kde som začínala ako sobotňajšia brigádnička. Nemala som ani potuchy, čo ma tam čaká, vedela som len to, že za zarobené peniaze si budem môcť kúpiť nové šaty aj šminky a vyraziť si v sobotu večer von.

Ozve sa hlasný bzučiak, až sa myknem, a ľudia okolo mňa sa začnú hrnúť cez dvere.

Muž v dlhom tmavom kabáte, s červeným šálom a sivou pletenou čiapkou sa preženie popri mne a takmer mi vyrazí z ruky mobil, v ktorom som si kontrolovala podrobnosti o svojom kurze. Strhne si čiapku z hlavy a odhalí tak hrivu kučeravých vlasov. „Budem potrebovať pomaranče! Čo možno najskôr," nalieha-